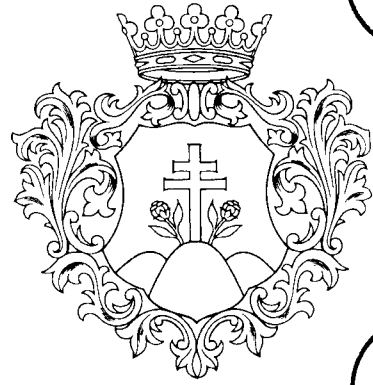

Mi újság FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

2007. október

Ára: 85,- Ft

18. évfolyam 10. szám

Mire költötték a támogatást?

Jászfényszaru az Oktatásért Alapítvány

A „Jászfényszaru az oktatásért” Alapítvány 2006. évben 406.620,- forint bevételhez jutott a magánszemélyek jövedelemadója 1 %-ának felajánlásából. A kuratórium döntése szerint az általános iskola használhatta fel ez évben a fenti összeget, a Sárga iskola udvarára állítottak játékokat, mászókat. *Jászfényszaru az Oktatásért Alapítvány Kuratóriuma*

Jászfényszaruért Alapítvány

A JÁSZFÉNYSZARUÉRT Alapítvány 2006. évben a személyi jövedelemadó 1 %-ának felajánlásából 571.029,- Ft-ot kapott. A Kuratórium döntése alapján ezt az összeget a CBA előtti terület rendezésére használta fel. 594.840,- Ft értékben utcai bútorokat vásárolt (4 db ülőpadot, 2 db ülőszék, 2 db asztal, 2 db növénytartó dezsát és 5 db szemégyűjtőt).

Reméljük, hogy a kihelyezett bútorokkal együtt ez a terület településünk egyik színterévé lesz és reméljük, hogy arra mindenki vigyázni fog.

A kuratórium köszönetet mond mindazoknak, akik támogatták az alapítványt, kér mindenkit, hogy a jövőben is támogassa adója 1 %-ának felajánlásával az alapítvány céljait településünk szépítését, környezetének védelmét. *JÁSZFÉNYSZARUÉRT Alapítvány Kuratóriuma*

Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság

Köszönjük, hogy az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk 1 %-ának felajánlásával (78.717,- Ft) támogatták szervezetünk céljait, munkáját.

Célunk továbbra is segíteni a helyi közösség szerveződését, az információkhoz való hozzáférés lehetőségének bővítését, a népfőiskolai tevékenységet.

Kérjük Önöket, hogy továbbra is támogassák személyi jövedelemadójuk 1 %-ának felajánlásával társaságunkat!

A rendelkező nyilatkozatban a következő adószámot szíveskedjenek feltüntetni: 18822197-1-16

a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság elnöksége

Több információ, több tapasztalat, eredményes projekt

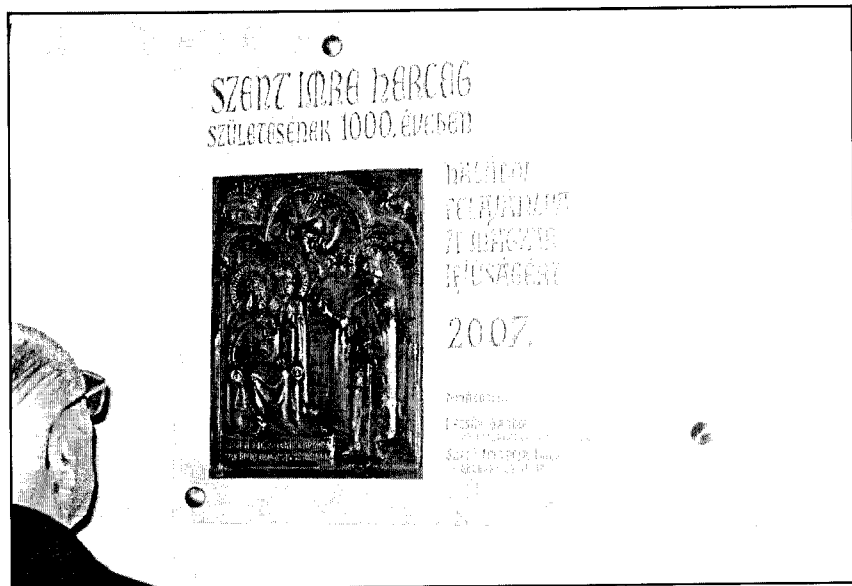
Településvezetés és fejlesztési források címmel október 17-én fórumot tartottak Jászfényszaru a Városháza nagytermében. A résztvevőket Györiné dr. Czeglédi Márta polgármester asszony és Szabó Gabriella, jászberényi kistérségi tanácsadó köszöntötte.

A tanácskozársra meghívást kaptak a Jászság kistérség polgármesterei, a társulások és civil szervezetek vezetői. Napirendre került a Savaraia Rehab-Team Szociális Szolgáltató és Foglalkoztató KHT, az országosan és szakmailag is az egyik legkiemelkedőbb civil szervezet 300 millió Ft-ot meghaladó projektje, amelyet 2004-2006-ban valósítottak meg a Nemzeti Fejlesztési Terv programjaiból. A Szombathely város által alapított szervezetet Horváth Olga, a KHT ügyvezető igazgatója mutatta be. *Lakatosné Sira*

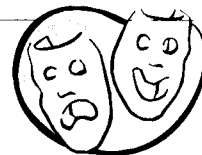
Magdolna Túrístvándi polgármester asszonya a közel 800 lakosú településen megvalósult példaértékű fejlesztésekről beszélt. A HitesyBartuczHollai Euroconsulting Tanácsadó Kft 17 éve dolgozik a pályázati tanácsadás területén. *Hollai Krisztina* a sok tapasztalattal, tudással rendelkező tanácsadók tevékenységét mutatta be, bőséges tájékoztatást adott arról, milyen fontos szerepet töltenek be a fejlesztési irányok orientálásában, a források elnyerésében és azok hatékony és szabályos felhasználásában.

Dr. Debreczeni Ferenc, az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Társaság igazgatója előadásból készítettek az alábbi összefoglalót.

Az önkormányzati törvényben jogszabály (Folytatás a 3. oldalon)

2007. október 21-én ünnepi szentmisét mutatott be Csöke György esperes plébános a templomban. Ekkor került sor a Szent Imre dombormű megáldására, amelynek alkotója Szabó Inreftia Béla szobrászművész és Tóásó Tibor kőszobrász. Az alkotás a Lakitelek Alapítvány támogatásából valósult meg. A szentmise keretében emlékeztünk az 1956-os forradalom áldozataira. Rájuk és Szent Imre hercegre emlékezett Lezsák Sándor; az Országgyűlés alelnöke ünnepi beszédében. Az ünnepi alkalomból hallhattuk a megújított orgona hangját is. Csöke György esperes plébános köszönetet mondott mindazoknak, akik az orgona felújításának költségéhez hozzájárultak.

35 éves a Fortuna és a Napsugár

Ifjúkorom emlékei a Fortunához kötnek

11 évesen lettem a Napsugár Gyermekszínpad tagja, ahol megkaptam az alapokat. A próbák, a szereplések izgalma, a sikerek, az országjárások járultak hozzá, hogy maradjak, és az „Ifjúsági csapat” tagja legyek. A középiskolai leterheltségre hivatkozva sokan nem folytatták a színjátszást. Én nagyon örülök, hogy amellet döntöttem, inkább vállalom ezt a nehézséget.

A Fortunában mindez még azzal bővült, hogy évről évre nyáron (alkalmasint hajnali 3-kor kelve) ’felpakkoltunk’ a hátizsákba és vonatra vagy buszra szálltunk. Az egyik évben külföldön, a másik évben hazánkban fedeztük fel az azon a környéken fellelhető összes templomot, múzeumot, őcsalánost (azt éppen az ős fényes helyett találtuk az Őrségben, le is késtük a vonatot miatta) és a szebbnél szebb turista utakat. Nem emlékszem, hogy megúsztunk-e egy nyarat is

anélkül, hogy el ne tévedtünk volna. Jászfényszaruról felkészülni egyetlen útikönyvből (esetleg kettőből) turista térkép, internet, menetrendek.hu, mobiltelefon és sorolhatnám még mi minden nélkül, nem volt kis teljesítmény Rozika nénitől. Érdekes módon mégis ifjúkorom emlékeinek a kilencven százaléka a Fortunához kötődik. Középiskolai kirándulásról alig maradt meg valami. Emlékszem, 14 évesen egész estét betöltő beszélgetést hallgattam végig a nagyoktól egy madáchi idézetről: „A cél halál, az élet küzdelem, S az ember célja e küzdelem maga.” A nincs helyed a temetőben című Peter Marshall könyvet azért olvastam el, mert arról is a világot megváltani akaró nagyoktól hallottam.

A különböző technikákkal készült produkciókra való felkészülés lehetőséget adott a témával kapcsolatos ismeretek bővítésére,

az egymás elfogadására, tiszteletére és erről nem csak beszélünk, ezt tenni kellett, másképp nem működhetett a közösség.

Biztos vagyok benne, hogy a számomra azóta is egyetemes értékeket képviselő fiatalok és segítők koncentrációdtak ebben a közösségben és életre szóló útravalót kaptam úgy a vezetőitől, mint a patronálóktól és a társaimtól.

Személyiségembe ezeknek köszönhetően épült be a közösségért való önzetlen tevékenykedés igénye, igény a szűkebb, tágabb kulturális és természeti környezetünk megismerésére, igény a szabadidő (ha egyáltalán akad) tartalmas eltöltésére, igény a fiatalok megismerésére, elfogadására, tiszteletére és szeretetére.

Hálás vagyok a Sorsnak, hogy részese lehettem ezeknek a gyönyörű, felejthetetlen éveknak.
Tóthné Basa Éva

A Közép-Kelet Európai Vidékfejlesztő Központról

2007. október 12-én ünnepélyes keretek között megnyílt az Európai Vidék Egyetemeiért Egyesület Közép-Kelet Európai Vidékfejlesztő Központja Szolnokon a Szapáry út 19. sz. alatt. Ehhez kötődően a Megyeháza dísztermében egy nemzetközi konferenciára került sor. A konferencia résztvevőit JNSZM Közgyűlés részéről Kovács Sándor alelnök, az FVM képviselőtében Gombár Mihály, az Európai Bizottság Vidékfejlesztési Tanácsának delegáltjaként Gerard Peltre elnök helyettes köszöntötte.

Kovács Sándor alelnök a vidékfejlesztésen belül kiemelte a környezetvédelem, a minőség szerepét továbbá kitért a folytatódó LEADER programra. Gombár Mihály a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal vezetője tájékoztatójában hangsúlyozta az agrárszakigazgatás és a Helyi Vidékfejlesztési Irodák közötti szoros kapcsolat jelentőségét, mely kialakításában az új Vidékfejlesztő Központ fontos szerephez juthat.

Gerard Peltre elnökhelyettes a köszöntőn túl egy előadást is tartott „Civil együttműködés a vidék felzárkóztatásáért” címmel. Gerard Peltre úr egyben a Vidékiség-Környezet-Fejlődés és az Európai Vidéki Mozgalom elnöke is. Előadásában hangsúlyozta: fontos, hogy a különböző tagállamok, intézmények halljanak, tudjanak egymásról, együttműködjenek a vidék felzárkóztatása érdekében. Az előadásából csak egy-két dolgot emelünk ki, mely elgondolkodásra készítheti az olvasót:

- vidéki területek, innovációs pólusok
- tapasztalateseréktől, együttműködéstől nem kell félni – hiszen ez a fenntarthatóság záloga
- aki bezárkózik a múltjába, megáll a jövője
- közös együttműködés vágyát kell kiaknázni
- ha az ember távolra gondolkodik, könnyebb a jelent megszerveznie

- vállalkozók támogatása, hálózatok építése, kapcsolatok kialakítása, vállalkozók fogadása.

Camilo Tavares Mortagua az Európai Vidék Egyetemeiért Egyesület (APURE) portugál elnöke előadásában hangsúlyozta, hogy szükség van mindannyiunk együttes munkájára, a szervezetben fontos szerepe van az érzelmeknek, a karizmatikus egyéniségeknek, nem csak technikára, hanem odaadásra is szükség van. Nagy a jelentősége a humán erőforrás képzésének, ahol elsősorban a helyi erőforrásokra kell alapozni - így vonható be a helyi szakértelem az alulról építkezésbe. A vidék fejlődése nem valósulhat meg csak a mezőgazdaság fejlesztésével.

de nélküle sem. Több, mint öt éves együttműködésünknek itt az eredménye, az új Vidékfejlesztő Központ létrehozása.

Maria Grzechynka, a Sucha Beskidzka Ökológiai és Turisztikai Főiskola igazgatója prezentációjában elmondta, hogy 2006-ban csatlakoztak az APURE-höz. Magyarországon a Szolnoki Főiskolával alakítottak ki kapcsolatot. Maga a főiskola egy kis településen működik, de az országban az egyik legnépesebb intézmény. 2008 júniusában náluk kerül megrendezésre a 20. jubileumi Nyári Egyetem. Témája a „Képzés - kultúra - hagyományápolás, mint az Európai Unió fejlődésének innovációs tényezője”.

Utolsó előadóként Bali István, a Vidékfejlesztő Központ vezetője bemutatta a központ létrejöttének előzményeit, létrehozóit, működésének céljait, tervezett tevékenységeit - hosszú távú térségi együttműködések, kommunikáció, marketing, legjobb gyakorlatok bemutatása, civil szervezeti együttműködések ösztönzése, adatbázisok létrehozása, vállalkozások segítése, szakmai tapasztalateserék szervezése.

Ezt követően az együttműködési nyilatkozatot írták alá a létrehozók. Végezetül ünnepélyes szalagátvágásra került sor a Szapáry úti irodában s majd Camilo Tavares Mortagua az APURE elnöke megnyitotta a Közép-Kelet Európai Vidékfejlesztő Központot.

A rendezvényen a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaságot a szervezet elnöke, projektmenedzsere, nemzetközi kapcsolatok referense képviselte. A konferencián a VNV projekt több résztvevője is megjelent. A nap folyamán kapcsolatfelvételt kezdeményeztünk a portugál, lengyel, francia és cseh partnerekkel, akik örömmel vették ez irányú szándékainkat.

Bedekovich Lőrinc
Népfőiskolai Társaság

Rövid hírek

2006 novemberében egy európai uniós pályázatot adtak be, amely 2007-ben nyertesként került meghirdetésre - a megyében egyedülként. Ebben, a nők munkaerőpiaci reintegrációs programjában konzorciumi partnerünk a Megyei Népfőiskolai Társaság volt.

A 12 hónapig tartó projektet 110 hölgy bevonásával 2007. március elsején kezdtük el.

*

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság a hagyományokhoz híven ebben az évben is megrendezi az Erzsébet-napi kézműves kiállítást és vásárt s emellett „Szolgáltató szeretet” címmel megemlékeznek Szent Erzsébetről az emlékvásáraként.

Bővebb információ: a
www.bedekovich.hu internetes
portálon.

Több információ, több tapasztalat, eredményes projekt

(Folytatás az 1. oldalról)

lyok rögzítik, mi az önkormányzat alapkötelezettsége, a figyelmet elsősorban erre kell koncentrálni, hiszen ez az, amiért jogi értelemben is elszámoltatható egy önkormányzat. Meg kell nézni, hogy ezeknek a kötelezettségeknek hogyan tud eleget tenni, ennek érdekében milyen további teendők vannak.

A település életének – önkormányzati szempontból – másik szegmense, hogy történjék olyan cselekvés, akció, tevékenység a település életében, amitől a település élhetőbbé válik, amitől a településen az életminőség javul. Ennek a másik területnek két mezője van. Az egyik, amikor saját tevékenysége folytán tud az önkormányzat előrehaladást elérni, közösségi terek megteremtése, közösségi tevékenység előmozdítása, az elektronikus világba való bekapcsolódás lehetőségének az elősegítése, megteremtése, az egészségesebb életmóddal kapcsolatos tevékenysége. A másik szegmense – ami pedig nem az önkormányzat dolga – a gazdasági tevékenység, a profitorientált tevékenység, de az önkormányzat a saját befolyásából, helyi rendeletalkotásából, közbeszerzési tevékenységének az alakításával, saját politikai támogatásával, esetenként gesztorságával elő tud mozdítani olyan tevékenységeket, ami által a település kedvezőbb terepet ad profitorientált tevékenységeknek. Ezáltal növeli a lakosság vásárlóerejét, vásárlóképességét is. Ez a három dimenzió eltérő viselkedést, mentalitást kíván a fejlesztési politikában. A mozgáster kijelölésében nagyon fontos szembe nézni azzal, hogy a különféle fejlesztési források, melyek többnyire pályázatok útján válnak elérhetővé, mit szolgálnak. Döntő többsége fejlesztési forrás s nem működési költségeket kiváltó forrás. Tehát nagyon világosan értékelni kell a település helyzetét, hogy mi az, ami a működésben hiány, mi az, ami a fejlesztésben hiány s a működéshez, fejlesztéshez milyen addicionális források vonhatók be. Részben azért, mert nem létezik olyan fejlesztés, amihez ne kellene önerő is. Ezt általában az önkormányzat költségvetésében kell megteremteni. Másrészt, ha egy fejlesztés megvalósul, azt utána rendszerint működtetni kell. A fejlesztési források az új érték teremtését kell, hogy megvalósítsák, úgy tudnak a működési költségeken segíteni, hogy pl. kiváltanak, felváltanak nem hatékony működtetési költségű tevékenységet.

Az európai uniós forrásokhoz való hozzájutásnak hét alapelve van, amelyeket önkormányzati szinten is ajánlatos betartani.

Az **első elve** a strukturális alapok felhasználásának a **programozás, programszerűség**. Ez azt jelenti, hogy az európai uniós források nem használhatók fel olyan projektek esetében, amelyek nemzeti vagy regionális szintű programhoz nem kapcsolódnak érdemben. Az önkormányzatnak

ott kell lennie, amikor a regionális programok előkészítése, társadalmi vitája folyik. Ez a lobbizás időszaka. Az önkormányzat ekkor tudja képviselni a saját speciális ügyét, s hogy az jelenjen meg a programban, mint olyan elem, amely fejlesztendő, és amelyre pályázati felhívás fog megjelenni.

A **másik fontos elv** az európai strukturális alapokhoz való hozzájutásban az **addicionalitás**, ami azt jelenti, hogy nem létezik olyan európai uniós forrás, amihez nemzeti forrást is ne kellene hozzárendelni. A saját erő megteremtéséhez más utakról is lehet és kell segítséget nyújtani, ami nem feltétlenül állami pénz - vannak jó hitelkonstrukciók, amelyek az önerő kiváltását segítik elő.

A **harmadik uniós tervezési elv** a **koncentráció elve**, ami azt jelenti, hogy a fejlesztési forrásokat térben és tevékenységben koncentráltan szükséges felhasználni. Ahogyan ez regionális szinten érvényes, úgy egy településen is érvényesnek kell lenni. Ez egyben a településfejlesztési stratégia kialakításához is szempont. El kell tudni

Dr. Debreczeni Ferenc

dönteni, mit akar az önkormányzat megvalósítani, és az anyagi erőt, a tudást oda kell összpontosítani. Ehhez kell lobbizni a programalkotásban, ehhez kell a partnerség jegyében is akár a társadalmat megnyerni.

A **következő elv** a **partnerség elve**. A partnerség a széleskörű együttműködést jelenti, adott esetben egy településen belül, és vertikálisan ország, régió, megye, kistérség települései között. Érzelmileg érthető, de elfogadhatatlan az, amikor minden település a saját iskolája felújításáért harcol. Csökkenő gyermek létszám esetén is lehet iskolabővítés, ha pl. négy települést kell ellátni. A gazdaságos üzemméretet meg kell teremteni, mert nem lesz mindenhol olyan iskola, ahol számítógépes tanterem, logopédus, iskolapszichológus is van. Ezeket a funkciókat az oktatási esélyegyenlőség érdekében kistérségi szinten kell tudni biztosítani.

A **szubszidiaritás elve** nagyjából azt jelenti, hogy mindenről az adott szinten történjen döntés. Ebben nagyon gyengén

állunk az országban. A decentralizáció messze nem tart ott, ahol tartania kellene. Európai uniós értelemben az önkormányzat az a szint, az a testület vagy az a területi egység élén álló szervezet, amelyik két feltételnek eleget tesz: választott politikai testület vezeti, és önálló bevétellel rendelkezik. Ma Magyarországon a régiók nem ilyenek, és a megyék sem (választott politikai testületek, de nincs saját bevételük). Az idő a gazdaságos üzemméret miatt, a régióknak és a kistérségnek dolgozik, tehát hangsúlyeltolódásokat fog eredményezni, de meg kell, hogy legyen a vagyonnal rendelkező, önkormányzattal rendelkező intézményrendszer, ami lehetővé teszi azt a konstrukciót, hogy valóban a döntési kompetenciához hozzátartozó politikai, szakmai és anyagi felelőségek oda tudjanak kerülni. A hatodik alapelv a **hatékonyság elve**. Ez mindent áthat.

Az **átláthatóság elve** tartalmazza az ellenőrzést, monitoringot. A települések tehernek érzik, hogyha elnyernek uniós forrást, akkor utána vizsgálják, ellenőrzik, beszámoltatják. Nem kellene ezt tehernek érezni, mert pl. a svéd állam, amely nettó befizető, joggal várja el, hogy a nettó nyereséggel gazdálkodó országok, mint pl. Magyarország, igenis számoljon el azzal, hogy mire, hogyan, milyen hatékonysággal, milyen szabályszerűséggel használta a kapott pénzt.

A fenti alapelvek időtállóan bizonyultak, és ezek adaptálhatók az önkormányzati szintre is. Ha az önkormányzatnak ilyen elvek mentén van programja, amely végiggondolt abból a szempontból, hogy mik a hangsúlyai, ehhez hozzárendeli a saját erőt, megteremti az együttműködések, akkor végig kell gondolni, hogy ebből a programból hogyan lesz konkrét ügy, projekt. (Ez Magyarországon már elfogadott kifejezés, és komoly ügyekre kell fenntartani.) Az önkormányzati vezetőknek nem azt kell figyelni, milyen pályázati felhívások vannak, hanem a fejlesztési szükségleteket kell számba venni s erre kidolgoztatni a projektet, amely nem más, mint valós szükségletre megtervezett célszerű cselekvések sorozata a szükséges erőforrások felmérésével. A projekteknek eu-s dimenzióban három ismérve van. 1. Releváns legyen, azaz valódi szükségletre reagáljon, és programhoz illeszkedjen. 2. Megvalósítható legyen, nem csak közgazdasági értelemben, hanem minden számba vehető erőforrást figyelembe véve. 3. Fenntarthatóság, azaz, mi lesz a működtetéssel, fenntartással? Ezeket a kérdéseket kell minden projektnél időben megválaszolni.

Ezek már olyan mélységei a feladatnak, amikor érdemesebb tanácsadó céget bevonni.

Kép és szöveg:
Sugár Istvánné

Kapcsolódó anyag a <http://www.eszakalfold.hu/?pid=33> címen érhető el.

A Napsugár Óvoda első szüreti bálja

Hosszas tanakodás után döntött úgy nevelőtestületünk, hogy idén először az óvoda falain kívül tartunk rendezvényt. A már hagyományosnak mondható Mihály napi vásárt, amit 8 éven keresztül minden szeptember 28-án megrendeztünk, idén hagyományteremtő szándékkal a SZÜRETI BÁL váltotta fel. Hetek óta folytak a bál előkészületei, és bárkihez fordultunk segítségért, jó tanácsért, mindenhol biztató szavakra és segítő kezekre találtunk.

Óvodánk Nagy Jenőné Óvodai Nevelés a művészetek eszközeivel című programjának adaptációjával dolgozik 1999 óta. A művészeti nevelés kötelez bennünket arra, hogy az óvodai programokba megpróbáljunk művészeti tartalmakat becsempészni anélkül, hogy ezt a gyermek direkt módon észrevenné. Óvodaképünket is ennek szellemében alakítjuk a program bevezetése óta. A hozzánk betérő vendégektől mindezidáig elismerő szavakat kaptunk. A tavalyi évben a Művészeti Egyesület elismerő szavait is magunkénak tudhatjuk, mivel sikeresen vettünk részt, és színvonalas szakmai bemutatót tartottunk a XIII. Nemzetközi Esztétikai Tanácskozás keretében. A megújulás és a megújulni akarás mindannyiunk célja kell, hogy legyen. Sok segítséget kaptunk és kapunk városunk önkormányzatától, és segítségnyújtásban mindig számíthatunk a kedves szülőkre, Anyukák, Apukák kezemunkájára. De mint ahogyan a mondás is tartja, nincs az a jó, amit ne lehetne még jobbá tenni, szeretnénk még ettől is többet, szebbet nyújtani a hozzánk járó gyermekeknek. Azon törjük a fejünket, hogyan lehetne még jobb körülményeket teremteni a gyermekek neveléséhez, hogyan, mi módon tudnánk újat nyújtani az óvodai foglalkozásokon. A bál is azt bizonyította, hogy a segítő szándék itt él közöttünk. Az óvodások műsora után táncos, énekes műsor szórakoztatta a jelenlévőket. A műsor után Szajkó Nándor szolgáltatta a talpalávalót, a büfét Vágó Tibor üzemeltette. Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek a rendezvényünk sikeres lebonyolításához nyújtott támoga-

tást, segítséget, hiszen az ott jelenlévők nélkül nem jöhetett volna létre a rendezvény. Köszönjük, hogy a belépők megvásárlásával, támogatói jegyek vásárlásával, tombolatárnyak felajánlásával, valamint a tombolajegyek megvásárlásával is hozzájárultak első szüreti bálunkhoz.

Támogatóink voltak: Jászfényszaru Város Önkormányzata; Györiné dr. Czeglédi Márta polgármester asszony; Zsámboki Sándor képviselő; Lovászné Török Magdolna képviselő; Kovács Béláné Pető Magdolna képviselő; Vóth Tibor képviselő; Fényszarui Romák Betegségmegelőző Egyesülete; Cigány Kisebbségi Önkormányzat; Egyházközség, Fényszaruiak Baráti Egyesülete; Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság; Diákönkormányzat; Petőfi Művelődési Ház; Védőnői Szolgálat; Szivárvány Óvoda vezetősége; Palkovits Péterné óvodapedagógus; Dobák Zsuzsanna óvodapedagógus, Annus Istvánné és Koczkáné Nagy Márta, Pékárbolt; Silver butik, Fias Zsolt vállalkozó Tóth György vállalkozó; Harangozó Róbert és családja; Mhécske csoport; Mókus csoport; Süni csoport; Papír és írószobor; 300 Ft-os bolt; Telepolc Háztartási bolt; Privát Discont-Cserháti Zoltán vállalkozó; É+J Kft; Török János és családja; Kollár Sándor és családja; Pető Gyula és családja, Görbe és Társa; Réz Ferencné Virágbolt; Pál Bertalan és családja; ifj. Farkas Bertalan és családja; Mezei Sándor és családja; Kövágó Jánosné; Folyó Lászlóné; Kollár Ferencné; ifj. Pál Ferenc; valamint minden kedves vendégünknek, szülőknék, nagymamáknak, nagypapáknak, ismerősöknek, akik a belépőjegyek megvásárlásával segítettek óvodánkat. Köszönetünket fejezzük ki a bál színvonalas műsoráért Bálint Linda táncpedagógus balettosainak, Gyökér Melánia táncosainak, a Borostyán Társastáncklub ifjú táncosainak (vezetőjük Molnár József táncpedagógus), Tamus Vincének, Borbély Kristófnak és Kovács Eszternek.

Dobák Jánosné
tagóvoda-vezető

A Sonderpedagógia bölcsője

Magyar fősulisok Németországban

Szeptember 15-ének napfényes délelőttjén 19 fiatal sonder pedagógusnak készülő főiskolás vágott neki a nagyvilágnak. A lelkes csapat egyedüli fényszarui tagjaként mesélem el a városnak élményeinket, tapasztalatainkat, és ezúton köszönöm meg a főiskolának, és az alapítványának, amely támogatott minket, lehetővé tette a kinti munkánkat.

Jászberényből indulva Ferihegyről délben szállt fel a gépünk, majd két óras út következett, melynek végén Dortmundban szálltunk le. Innen még egy vonatút várt ránk, és délután végre elértek úticélunkat: Bielefeldet. A szállásunk egy úgynevezett Jugendgästehaus, ami egyáltalán nem hasonlít az általunk ismert diákszállókra. Inkább hotelnek tűnt, csillogó üveg és krómaccél díszítéseivel, a szobák színes faláival, és a fürdőszobák eleganciájával. A hétvége pihenéssel, a környék megismerésével telt. A közlekedés szempontjából Bielefeld egy nagyon egyszerű város, négy villamos közlekedik, melyek néha földalattiként szolgálnak. Az átszállás könnyített, négy helyen van csomópont. Mi a negyedik csomóponthoz laktunk közel, gyorsan megszoktuk a kényelmet. A város példaként szolgál minden szociálisan érzékeny ember számára, a villamosok nem indulnak, csak ha mindenki felszállt, automatikusan kinyílnak az ajtók, ha valaki, vagy valami beszorulna közéjük. Minden megálló megközelíthető kerekesszékekkel, babakocsival, és a tömegközlekedési járműveken számukra kijelölt helyet senki nem foglalja el. Az emberek segítőkészek, ha látják, hogy valaki lassabb, ügyetlenebb, láttam olyat, hogy az egyik fogyatékos férfi nem nyomta meg a leszállásjelző gombot, gondolom, későn látta, hogy melyik megálló következik, és mikor segítséget kért, maga a vezető segítette le a járműről a megállón túl. A villamosok szépen díszítettek kívülről, láttam a bielefeldi focisapat fényképeit, de még ugyanennyire fontosnak tartják Bethelt is, az ott élő fogyatékosok alkotásai, fényképei is láthatóak rajtuk.

At is térnék akkor Bethelre, ez Bielefeld egy városrésze, itt töltöttük a két hét túlnyomó részét. 1867-ben egy ember indította el a fogyatékosok intézményét, Georg Bethel. Az első ház Ebenezer névre hallgatott, négy epilepsziást gondoztak itt, munkát végeztettek velük, ezáltal a képességeiket, készségeiket próbálták fejleszteni, ruha és ajándéktárgyak készítésével. A következő dátum 1869, megépült a második ház, Sarepta. Az itt élő ápoltak kórházakban dolgoztak. 1872-ben megépült az első gyermekkorház, négy sérült gyerek otthona.

1877 a következő lépés, itt családmodellt vezettek be, a sérült gyerekek, felnőttek egy sajátos családban éltek. Ezt az új metódust azután a többi tartomány átvette, továbbfejlesztette. Sorra épültek az ilyen intézmények, de a mai napig a legtekintélyesebb Bethel. Ma már több, mint tízezer ápolott lakik a városban, és tízenkétezer ápoló.

(Folytatás az 5. oldalon)